

Beszámoló

Az ösztöndíj nyújtotta támogatás nálam nagyon sok szinten hatott. Azt hiszem, a szellemi munkával foglalkozókban egy ilyen jellegű lehetőség szakmai gátakat, blokkokat is képes lebontani. Mintha egy új kreatív tartomány nyílt volna meg előttem, tele ötlettel, dinamikával és aktivitással.

Mivel a művészeti színtéren nem csak alkotóként tevékenykedem, az alkotói ösztöndíjasként töltött évem is összetett tevékenységgel telt. Megvalósítottam 3, régebb óta tervezett kurátori projektemet (két egyéni és egy csoportos kiállítást szerveztem), folytattam a műkritikusi tevékenységemet (eredménye 10-15 különböző hosszúságú szöveg - cikk, katalógus, megnyitószöveg), részt vettem különböző, külső szervezésű művészeti projekteken. Az ösztöndíjnak köszönhetően valahogy minden eddigiből is sokkal többet lehetett véghezvinni.¹

Ami pedig az alkotói tevékenységemet illeti, két vonalon bontakozott ki: az egyik a tervezett projektem teljes átalakulásához vezetett, a másik pedig egy új és váratlan tendenciát kezdett körvonalazni. Mindkettő fejlődőben van, és részleges, látható és felmutatható eredményeik mellett vannak láthatatlan részeik, nyúlványaik is: sok más új koncepció és terv született meg bennem, amelyekkel folyamatosan foglalkozom, és az elkövetkező periódusban, sorban fogom őket megvalósítani.

1. Eredeti tervem: tárgyalakotástól a kurátori projektig, dizájntól a közösségig

Pályázati jelentkezésemben olyan projektet próbáltam felvázolni, amely közelebb viszi környezettudatos dizájn-tárgyaimat a művészethez és erősebb hatást vált ki a közönség körében is. Hosszas vívódás után viszont rájöttem, hogy nem ezt az utat fogom járni.

Úgy érzem, hogy a fenntarthatóság/újrahasznosítás/környezetvédelem kérdéskörében nem elég célravezető, és utolsó utáni percünkben² már egyszerűen nem elég akár design, akár művészeti tevékenységgel "kampányolni". Nem tudtam rávenni magam, hogy pusztán tárgyak megformálására összpontosítsak, ugyanakkor pedig túlzottan didaktikus művészeti formákat sem akartam. A figyelemfelkeltést, bár fontos lépés ez is, és mindenképp szükség van rá, konkrét cselekedetek kell kövessék, és ez a magányos alkotómunkából a közösség felé fordítja az embert - ugyanis saját közösségében tehet a legtöbbet ennek érdekében.

Így tehát én is a közösség felé fordultam - egyrészt a művészközösség, másrészt a marosvásárhelyi civil közösség felé. Ezáltal a projekt formája is kettévált, egy *művészeti-kurátori*, és egy *civil-aktivista* irányba. Az eredetileg egyetlen, saját installációmnak egy galériatérben tervezett kiállítása hosszas érlelés után túlnötte kereteit, és jelenleg más művészek és projektek bevonásával készülő kiállítás formájában szerveződik, köréje csoportosuló eseményekkel (vetítés, bemutatók, workshopok). Címe: ***Unwaste Projekt***.

Dátuma - a kiállítóterrel folytatott tárgyalások függvénye - április végére várható.

Saját munkám helyspecifikus installáció, a kiállítás terében és a többi alkotás függvényében fogja elnyerni végső formáját.

A kiállításra meghívott alkotók: Makkai István, Szabó Réka és a Monotremu művészpáros. Technikák: videó, térinstalláció, objekt.

A kiállítás profilja az aktivista vonulat mellett a materialitást és annak jelenségeit tartja szem előtt. Így a virtuális képfarmájú alkotások válogatásakor is azt a szempontot próbáltam érvényesíteni, hogy a néző valamilyen formában fizikai világunk anyagi jelenségeivel és tapasztalatával szembesüljön általuk. Saját munkám is ezt kísérel meg.

1 részletek a CV-mben: https://docs.wixstatic.com/ugd/e2fb57_3ed25f907b6f491eae55b5ae004ddd0.pdf

2 a Föld felmelegedése meghaladta a viszonylag biztonságosnak ítélt 1,5 °C-os határt, és a kritikus 2°C fele közelít

A honlap folyamatos frissítés alatt áll: <https://applikat.wixsite.com/unwaste>

Fontosnak tartom, hogy a pragmatikus oldal mellett (közönség informálása, a fenntartatóság érdekében tevékenykedő helyi civil szféra összefogása, kézműves fenntartható termékek bemutatása, népszerűsítése) a kezdeményezés *művészeti szinten is kapcsolatot teremtsen*, a témában (akár egy-egy munka erejéig is) aktív alkotók között, és így az eddig elszigetelt törekvéseket közös térben hozza felszínre. A téma jellegzetesen olyan, amely az erdélyi művészközösségben sokakat - tán szinte mindenkit - foglalkoztat, és véleményem szerint kevés ösztönzésre van szükség, hogy a kezdeményezés akár hosszú távon is szárnyra kapjon.

2. Plusz irány: önreflexív művészeti jelenlét

Mindig is voltak konceptuális művészeti ötleteim. Az ösztöndíj periódusa alatt elkezdtem ezeken dolgozni. Az első egy kiállítótéri intervenció volt, amelyet a tavaly őszi, Kereszteződések című kiállításra adaptáltam.

A jelen nem levő. A mű(vészet) helye.

(lásd a szöveg végén és ezen a címen: <https://applikat.wixsite.com/uzkatart/2017-a-jelen-nem-levo-a-mu-veszet-h>)

A fent említett kiállítás új kezdeményezés volt a jelenleg elég passzív marosvásárhelyi Képzőművészek Szövetségének galériájában. Célja az volt, hogy a vásárhelyi fiatal művészeket gyűjtse egybe, és mintegy leltárként felmutassa a különböző vizuális megnyilvánulásokat. A felhívásra azonban kezdetben nem is jelentkeztek, nagyon sokára gyűlt össze a kiállítandó anyag - én magam is csak a határidő hosszabbításakor döntöttem úgy, hogy jelentkezni fogok. És ez is ihletett meg: elgondolkodtam, hogy a helyi fiatal művészek milyen felhozattal tudnak jelenleg nyújtani a korábbi, akár 30-50 évvel ezelőtti helyi kulturális élethez képest. Számos korábbi irányzat semmilyen formában nincs jelen, és nincsen organikus folytatásuk -, mint például a MAMŰ öröksége, akár a land art-hatást, akár a művészközösségek szerves kommunikációját, interakcióit vagy a helyi performanszművészetet tekintjük, de a friss, kísérletező festészet vagy szobrászat sem igazán képviselteti magát. A korábbi pezsgő, a mindennapi életet átszövő művészeti közeg hiányzik, és a fiatalok (még) nem alkotnak tudatos kulturális közösséget.

Ezt próbáltam jelezni a falon maradt négyszögű nyommal: gyakori jelenség, amikor egy sokáig ott "lakó" képet eltávolítunk. A mű kiállításakor sajátos réteggel gazdagodott, mivel a galéria merev szabályrendszere semmiképpen nem tette lehetővé, hogy ezt a nyomot falfestéssel kivitelezsem - így ez nyomtatott képen volt jelen. Azt hiszem, hogy ez a merevség pont azt az élettelen közeget illusztrálja, amiről maga a munka szól.

A projekt második része azt a momentumot jelöli, amikor készülünk feltenni egy alkotást, kijelöljük a helyét, de valamiért a folyamat abbamarad. Képviseli ez azokat a fiatalokat, akiknek ugyan meglenne a helyük a kiállításon, de a lehetőségek hiánya miatt küldöldön vagy a művészetten kívül kényszerülnek boldogulni.

A második ilyen jellegű projektem, amin jelenleg is dolgozom, szintén művészet-témájú, konceptuális, és a Székelyföldi Grafikai Biennálé inspirációja kapcsán a grafika mibenlétét is érinti. Címe: *A műélvezet nyomai*. Arra irányul, hogy a kiállítótérbe lépő befogadó nyomait rögzíti, és formálja grafikai képpé. A projekt fejlődése a következő periódusban itt lesz nyomon követhető:

<https://applikat.wixsite.com/uzkatart>

Mindkét projekt önreflexív, és nem csak a kulturális közegre reflektál, hanem - amit nem terveztem - személyes pozícióm is kirajzolja. (műkritika és alkotás, műélvezet és grafikai háttér).

Az említetteken kívül két másik projekten is dolgozom, amelyek némiképp kilépnek ebből az önreflexív perspektívából és konceptuális irányba haladnak tovább, hangsúlyos materiális formával.

Az ösztöndíj nyújtotta inspirációs felfrissülés, célok körvonalazása és letisztázás olyan hatás, amely egészen biztosan nem csak egy évre határozza meg tevékenységemet. Rendkívül hálás vagyok érte.

A jelen nem levő. / A mű(vészet) helye
Absentul. / Spațiul artei

Hu

A mű(vészet) helye című projekt *A jelen nem levő.* című dupla intervenciója a művészeti intézmények viszonyait, a művész mint személyes, illetve kulturális entitás helyzetét tematizálja, egyúttal aktíválva az idő dimenzióját is. Gesztusom önéletrajzi, identitással kapcsolatos nézőpontot is képviselhet - a mű üres helye az elméleti szakemberré (is) lett művész szemszögéből is indokolt gesztus lehet.

Tágabb értelemben pedig: a műalkotás falon hagyott, üres, fehér "nyoma" azokat a, lokális szinten létező művészeti tendenciákat képviseli, amelyek nem köszönnek vissza a kiállításon; hasonlóképpen a kép számára ceruzával kijelölt hely az olyan fiatal marosvásárhelyi származású alkotók művészeti tevékenységét képviseli, akik szintén nincsenek jelen. Ezek a láthatóvá tett hiányok a konkrét helyi kontextusra irányítják a figyelmet, vizsgálva a kulturális intézmények pozícióját, a helyi szinten működő művészeti tendenciákat, a művésztől kialakult képe(ke)t, valamint a kurátorság gyakorlatát.

Ro

Intervenția dublă *Absentul* din proiectului intitulat *Spațiul artei* tematizează relațiile instituțiilor artei, situația artistului ca entitate personală și culturală, în același timp activând și dimensiunea timpului. Gestul meu poate să reprezinte și o perspectivă autobiografică, concentrată asupra identității - spațiul artei este chestionat și din punctul de vedere al artistului devenit (și) teoretician.

Pe un plan mai larg: "urma" goală, albă a artei simbolizează tendințele artistice existente de mai mult timp pe plan local, care sunt absente din expoziție; totodată, spațiul de pe perete desemnat pentru artă și marcat cu creion reprezintă producția culturală a tinerilor artiști de origine mureșeană care nu sunt prezenți în eveniment. Aceste "lipse vizibile" sunt menite să genereze și discuții despre contextul local concret: situația instituțiilor culturale, tendințele artei, imaginea artistului și practica curatorială.

